

Kommunstyrelsen

Ägardirektiv för år 2017 till Eskilstuna Kommunföretag AB

Generella ägardirektiv

Verksamheten i Eskilstuna kommuns bolag ska bedrivas med utgångspunkt från affärsmässig samhällsnytta. Bolagen ska drivas på ett sätt som vårdar kapital och ger skälig avkastning med hänsyn till en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling.

Eskilstuna kommuns helägda bolag

Ägarens styrning och uppföljning av verksamheten inom bolagskoncernen sker via ägardirektiv till moderbolaget.

Eskilstuna Kommunföretag AB

Eskilstuna Kommunföretag AB är moderbolag i den kommunala bolagskoncernen.

Moderbolagets syfte är bland annat att arbeta för ökad samverkan mellan bolagen och med kommunen samt att strategiska planer beslutade av kommunfullmäktige genomförs av bolagen.

Vid minst två tillfällen per år sker dialog och uppföljning mellan kommunledningen och bolagen.

Vid sidan av ägardirektiv ska moderbolaget se till att kommunövergripande planer implementeras i bolagens års- och långtidsplanering, samt att till bolagen särskilt riktade uppdrag/ åtaganden från kommunens årsplan utförs och avrapporteras vid tidpunkter enligt kommunens styrmodell.

Kommunens vision, varumärke, strategiska inriktning och 4-åriga processmål samt övriga styrdokument (om inte annat anges) gäller även inom bolagskoncernen. Bolagskoncernen har därutöver ett särskilt ansvar att värna Eskilstunas platsvarumärke.

Ekonomiska och finansiella direktiv

Moderbolaget ska se till att avkastningskravet för koncernen (definierat som nettomarginal, dvs resultat efter finansiella poster i förhållande till omsättningen) ska uppgå till 3 %. Moderbolaget fördelar det på dotterbolagen utifrån mål, marknadsmässig avkastning och risker inom respektive verksamhet. Soliditeten i bolagen ska inte understiga 12 %. Inriktning ska vara att långsiktigt optimera ägarens nytta från bolagskoncernen.

Avkastningskravet på bolagskoncernen är 41 miljoner kronor årligen för perioden 2016-2019. Varav 11 miljoner kronor årligen ska Eskilstuna Kommunfastigheter AB avsätta av resultatet i särskild utdelning till ägaren, som ska användas till bostadssocialt arbete i kommunen. Utdelningen ska härutöver svara mot uppväxlingen till Eskilstuna Logistik och Etablering AB och Munktell Science Park. Kommunföretag får i uppdrag att se över möjligheten att höja den långsiktiga utdelningsnivån.

Internbank

Alla helägda bolag ska låna pengar via kommunens internbank.

Övriga direktiv

Kommunkoncernens 4-åriga strategiska inriktning

Moderbolaget ska ge tydliga direktiv, samt följa upp, att samtliga helägda bolag i alla delar arbetar för att bidra till de av fullmäktige beslutade 4-åriga strategiska målen; attraktiv stad och landsbygd, höjd utbildningsnivå, ekologisk uthållighet, social uthållighet, fler jobb, attraktiv arbetsgivare, stabil ekonomi samt processkvalitet.

Grov organiserad brottslighet

Bolagskoncernen ska i samverkan med kommunen bidra till arbetet mot den grova organiserade brottsligheten.

Arbetsplatsförlagt lärande

Moderbolaget ska ge direktiv om att bolagskoncernen ställer arbetsplatsförlagt lärande (APL) till förfogande. APL ska erbjudas Eskilstunas gymnasieelever och stämma överens med deras utbildningsområde. Bolagen ska återkoppla till moderbolaget antalet platser som de stadigvarande kan erbjuda.

Direktiv till alla bolag i arbetsgivarrollen

Moderbolaget ska följa upp att besluten om att anställa personer i traineejobb samt personer med funktionsnedsättning efterlevs inom bolagskoncernen.

Kommunkoncernen ska gemensamt anställa 150 personer med funktionsnedsättning under 2016-2017. Av dessa ska 23 personer anställas av bolagskoncernen.

Krav på praktikplatser och arbetsmiljö i upphandling

Vid upphandling av entreprenader och tjänster ska bolagen i kommunkoncernen ställa krav på att de företag som får uppdragen ska ta emot traineer från Eskilstuna. Upphandlingarna ska även innehålla krav på tydlig redovisning av hur arbetsmiljölagstiftningen efterlevs.

Process Kultur och berikande fritid

Eskilstuna kommunfastigheter och Destination Eskilstuna

Nya arenan

Eskilstuna Kommunfastigheter AB äger Eskilstunas nya arena och ansvarar för fastighetskötsel och underhåll. Bolaget hyr ut restaurangen till en restauratör. Destination Eskilstuna ansvarar för att marknadsföra arenan till kommersiella och ideella aktörer i syfte att sälja och värva passande evenemang i enlighet med evenemangsstrategin.

Bolagen ska i samverkan med kultur- och fritidsförvaltningen stötta varandra i målsättningen att utveckla den nya arenan till en välbesökt och väl använd mötesplats för lokala, nationella och internationella aktiviteter och evenemang.

Eskilstuna kommunfastigheter

Offentlig konst vid nybyggnation

Vid nybyggnation av bostäder och verksamhetslokaler ska Eskilstuna Kommunfastigheter AB alltid värna människors behov av konstnärlig utsmyckning. För verksamhetslokaler ska 0,5 % av byggkostnaden gå till konstnärlig utsmyckning.

Munktellbadet

Munktellbadet ska erbjuda kommuninvånarna och övriga besökare möjlighet till aktivitet av god kvalitet i samband med idrottsutövning, simundervisning, motions- och familjebad. Verksamheten ska präglas av affärsmässighet, kvalitet, säkerhet och service.

Bolaget ska fortsätta utveckla attraktiva produkter och erbjudanden för kommuninvånarna och besökare. Bolaget har ett samordningsansvar för simundervisningen och ska stärka samarbetet mellan kundgrupperna allmänhet, föreningsliv och skola. Bolaget ska undersöka samordningsmöjligheter för extern drift av restaurangverksamheten i Munktellbadet.

Process Näringsliv och arbete/ Kultur och berikande fritid

Destination Eskilstuna

Generella ägardirektiv

Destination Eskilstuna ska vara kommunkoncernens samlade kraft för att i bred samverkan med näringslivet, föreningsliv och akademi positionera Eskilstuna som en attraktiv ort för boende, studier, besök, arbete och investeringar. Bolagets övergripande mål är att verka för att Eskilstuna ska vara ett starkt platsvarumärke och stimulera hållbar tillväxt i form av fler arbetstillfällen inom besöksnäringen och kreativa näringar. Bolaget ska därigenom bidra till att kommunen uppnår de övergripande målen *Attraktiv stad och landsbygd* samt *Fler jobb*.

Specifika ägardirektiv

Platsvarumärket

Bolaget har det operativa ansvaret för att stärka Eskilstunas attraktivitet och positionera Eskilstuna, Torshälla och landsbygden mot prioriterade målgrupper. I arbetet ingår att omsätta Eskilstunas varumärkesplattform till konkreta aktiviteter och att driva turistbyråverksamhet.

Bolaget får i uppdrag, utifrån den utredning som gjorts om inflyttning och medflyttning, att föra en dialog med arbetsgivare på orten för att se om det finns förutsättningar för att starta upp en inflyttar- och medflyttarservice.

Destinationsutveckling

Bolaget har det strategiska och operativa ansvaret för destinationsutveckling. Det innebär att utveckla och paketera nya och befintliga koncept, produkter och reseanledningar samt att skapa förutsättningar för affärsutveckling, kapital till investeringar, etableringar samt kompetenshöjande insatser inom besöksnäringen och kreativa näringar.

Möten och evenemang

Bolaget har det strategiska och operativa ansvaret för att utveckla mötes- och evenemangsindustrin i Eskilstuna, värva konferenser, möten och evenemang till Eskilstuna. Bolaget ska samordna och genomföra kommunkoncernens större evenemang (nivå 3-5 enligt evenemangsstrategin) i bred samverkan med aktörer i Eskilstuna. I uppdraget ingår att omsätta evenemangsstrategin samt driva Convention Bureau.

Uppföljning

Uppföljning av uppdraget ska ske utifrån de övergripande strategiska målen och indikatorerna för Attraktiv stad och landsbygd samt Fler jobb:

- Befolkningsökning inrikes inflyttning.
- Kännedomen om Eskilstuna i Mälardalen och i övriga Sverige ska ligga i nivå med andra jämförbara städer.
- Invånare som kan rekommendera Eskilstuna som en ort att bo, leva och verka i.
- Antal övernattningar i Eskilstuna.
- Omsättning och årsverken i besöksnäringen.
- Lönesumma per sysselsatt för dagbefolkningen i förhållande till riket
 - Eskilstuna, kvinnor män totalt.
 - Riket, kvinnor män totalt.

Process Näringsliv och arbete

Munktell Science Park

Generella ägardirektiv

Munktell Science Park (MSP) ska främja fler jobb och fler i avancerade jobb. Målet är ökad sysselsättning och högre lönenivåer i Eskilstuna. MSP ska vara en tydlig jobbmotor och en attraktiv mötesplats för aktörerna som omfattas av dess verksamhet. MSP är processägare för delprocessen ”stimulera nyföretagande” inom ramen för kommunens processutvecklingsarbete.

Munktell Science Park- Verksamhet till företag

Befintliga företag

Bolaget ska vara en resurs och bedriva affärsutvecklingsaktiviteter riktade till:

- Befintliga företag med tillväxtpotential och högt förädlingsvärde.
- Befintliga företag med export utanför kommunens gränser.

Attrahera etableringar

- Bolaget ska attrahera delar av befintliga företag och avknoppningar.
- Bolaget ska attrahera snabbväxande och skalbara ”start-ups” till Eskilstuna.

Stimulera nyföretagande

- Bolaget ska stimulera ”start-ups” genom att bedriva innovations- och affärsutvecklingsaktiviteter.
- Bistå och visa på möjligheter till finansiering och matchning.

- Bolaget ska säkerställa att processen kring nyföretagande fungerar på ett effektivt sätt i Eskilstuna kommun.

Munktell Science Park - den fysiska miljön

- Bolaget ska vara en mötesplats för aktörer som omfattas av dess verksamhet.
- Bolaget ska erbjuda och bedriva service till hyresgästerna.

Uppföljning

Verksamheten ska följas upp genom NKI mätningar.

Vad verksamheten genererar i form av;

- Antal nya företag
- Företagsetableringar
- Antal nya jobb

Eskilstuna Logistik och Etablering

Generella ägardirektiv

Eskilstuna Logistik och Etablering ska främja målet fler jobb. Målet är ökad sysselsättning och högre lönenivåer i kommunen.

Bolaget ska arbeta för fler jobb genom:

- Etableringar i Eskilstuna logistikpark, Svista industriområde och Eskilstuna flygplats.
- Aktivt medverka i depåprojektet i Gredby.
- Ökade volymer på Eskilstuna kombiterminal.
- Utveckling av flygplatsen

Arbetet ska ske i nära samarbete med kommunledningskontoret; Näringslivsenheten och Mark- och exploatering.

Specifika ägardirektiv

Mål

De fyraåriga processmålen ska vara styrande för Eskilstuna Logistik och Etablering och ska årligen fastställas i bolagets verksamhetsplan.

Verksamheten ska följas upp dels genom rapport om

- Antal lyft i kombiterminalen ska öka

- Antal etableringar (nya bolag i de områden bolaget har ansvar för)
- Antal nya jobb (som tillkommit genom de etableringar bolaget har bidragit till)

Process Miljö och samhällsbyggnad

Eskilstuna Kommunföretag

Solceller/ solenergi (klimatplanen)

Bolagskoncernen ska verka för att nå målet om minst 2,5 % av sin elanvändning från solceller till 2020. Investering och drift kan ske i egen regi men kan även köpas av solenergiproducenter. Löpande miljöinvesteringar ska göras med hänsyn tagen till dess lönsamhet och respektive bolags ekonomiska situation.

Eskilstuna Kommunfastigheter

Generella ägardirektiv

Tillgänglighet

Eskilstuna Kommunfastigheter ska skapa ökad tillgänglighet i bostadsområdena och i lägenheterna, för att möjliggöra kvarboende vid stigande ålder eller funktionsnedsättning.

Sociala åtaganden

Eskilstuna Kommunfastigheter ska inom ramen för kommunens bostadspolitik föra dialog med sina hyresgäster, och lokala föreningar avseende service, trygghet, tillgänglighet och boendemiljö i bostadsbeståndet och stadsdelscentra med syfte att utveckla dessa.

Bolaget ska arbeta med stadsdelsutveckling, bland annat tillsammans med kommunens förvaltningar, de boende, och ideella organisationer.

Bolaget ska ta ansvar för att ge människor med särskilda behov möjlighet till ett tryggt boende. I dialog med kvinnojouren MOA och Socialförvaltningen ska bolaget kunna tillhandahålla tillräckligt antal lägenheter till våldsutsatta kvinnor och barn. Lägenheterna kan med fördel vara satellitlägenheter kopplade till MOAs verksamhet.

Bolaget ska tillämpa hyressättningsmodeller som minskar segregation och trångboddhet. Bolagets styrelse får i uppdrag att ta fram modeller för detta.

Bostadsutformning och blandade ägandeformer

Bolaget ska verka för blandad bostadsutformning och blandade ägandeformer i bostadsområdena.

Energifrågor/miljöprofil

Bolaget ska arbeta offensivt i sitt miljö- och klimatarbete. All om-, ny- eller tillbyggnation ska utgå från att minimera miljöpåverkan och ha energieffektiva lösningar enligt klimatplan.

Specifika ägardirektiv

- Bygga minst 300 företrädesvis hyresrätter per år. Ungdoms- och studentbostäder ska byggas i samband med nybyggnation eller vid omvandling av lämpliga objekt.
- Bolaget ska inför kompletterande årsplanen ta fram en strategisk målsättning för ägande av fastigheter. Strategin ska även omfatta en inriktning för försäljning av fastigheter mot att köpare bygger ett antal hyresrätter.
- Minska energianvändningen med 20 % per kvm/år 2020 jämfört med 2009. Fokus ska vara att minska användningen av el.
- Uppföra bostäder och äldreboende på kvarteret Gillet.
- Aktivt delta i kommunens stadsläkningsarbete.
- Bolaget ska delfinansiera det koncerngemensamma utbildningsprojektet EcoFriends.

Eskilstuna Energi och Miljö**Generella ägardirektiv****Bolagets verksamhetsområde**

Eskilstuna Energi och Miljö AB ska i rollen som ägarbolag för Eskilstuna kommuns miljö- och produktionsanläggningar agera så att driftbolaget ESEM driver verksamheten i enlighet med Eskilstuna kommuns antagna planer: Klimatplan, Vattenplan, Avfallsplan, Bredbandstrategi samt Plan för sanering av förorenade områden. Bolagets miljöarbete ska vara i framkant.

Miljö-kunnande

Bolaget ska med riktning till barn och ungdomar, arbeta med att öka miljö-kunnandet inom de fyra områdena avfall, energi, klimat samt vatten. EEM ska delta samt delfinansiera det kommunkoncerngemensamma utbildningsprojektet Eco Friends.

El- och värmeproduktion

Behovet av skogsråvara till värmeverket bör av miljö- och arbetsmarknadsskäl i möjligaste mån tillgodoses av lokala leverantörer.

Biogasproduktion

Bolaget ska tillsammans med privat näringsliv arbeta aktivt för en ökad produktion av biogas med målsättningen att vara självförsörjande till den nivå som motsvarar marknadsefterfrågan 2016. Näringsidkare och kommunala verksamheter ska erbjudas insamling av organiskt avfall. Separerad rötning ska eftersträvas om en ny anläggning byggs.

Specifika ägardirektiv

- EEM ska delta i arbetet med att skapa ett Energicentrum i Eskilstuna tillsammans med Energimyndigheten.
- Taxekonstruktioner för el och värme, som ger fördelar om konsumtionen sker när dygnsbelastningen är låg, ska tas fram och genomföras.
- Bolaget ska göra det möjligt för elnätstkunder att producera egen el.
- EEM, moderbolaget och kommunledningskontoret ska utreda förutsättningarna för mottagning och rening av massor avseende marksanering för att uppnå synergier med befintlig verksamhet.
- Förbättra dricksvattenkvaliteten
- Öka takten i bredbandsutbyggnaden och anslutningar i syfte att bidra till målet 90 % bredbandsanslutning (100 Mbits/s) år 2020 genom ökade investeringsmedel.
- EEM ska göra kanalisation för andras bredband tillgänglig.
- EEM ska påbörja arbetet med att identifiera möjliga nya platser för deponering av jordmassor. Arbetet ska genomföras tillsammans med Stadsbyggnadsförvaltningen och kommunledningskontoret.
- Bolaget ska arbeta aktivt för att öka fjärrvärmeanvändningen i befintligt och nya fjärrvärmeområden.
- Bolaget ska arbeta för att säkerställa tillgång på reservvatten.
- Bolaget ska vara ansvarigt för utbyggnad av laddinfrastruktur för elbilar, minst 30 laddplatser enligt EU-standard ska byggas på kommunal mark.

Moderbolagets roll i samband med ägardirektiv till Eskilstuna Energi och Miljö (EEM) och Eskilstuna Strängnäs Energi och Miljö (ESEM).

Strängnäs kommun och Eskilstuna kommun utarbetar gemensamma ägardirektiv som avser det samägda ESEM.

Eskilstuna kommun utarbetar egna ägardirektiv för EEM. Dessa kompletteras med de ägardirektiv som tagits fram av kommunerna gemensamt avseende ESEM.

Eskilstuna kommun riktar gemensamma och egna ägardirektiv till moderbolaget Eskilstuna Kommunföretag AB. Moderbolaget transporterar direktiven till EEM som riktar dem vidare till ESEM.

Strängnäs gör motsvarande och skriver då in gemensamt framtagna direktiv i sitt ägardirektiv till SEVAB.

Ägardirektiv gällande Eskilstuna Strängnäs Energi och Miljö (gemensamma för Eskilstuna och Strängnäs kommuner)

Generella ägardirektiv

Bolaget som organ för kommunal verksamhet

Bolaget är ett organ för Eskilstuna och Strängnäs kommuners verksamhet och därmed underordnat kommunerna. Bolaget står i sin verksamhet under Kommunstyrelsernas uppsiktsplikt och har att följa direktiv utfärdade av ägarna.

Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet genom:

- Gällande bolagsordning
- Gällande ägardirektiv
- Av fullmäktige enligt ovan utfärdade och fastställda särskilda direktiv
- Förekommande avtal mellan ägarna och bolaget
- Av fullmäktige utfärdade styrdokument

Kommunernas insyn och ledningsfunktion

Bolagets verksamhet står under uppsikt av kommunstyrelserna som utövar kommunernas ledningsfunktion över bolaget i de avseenden som anges i kommunstyrelsernas reglemente.

Kommunstyrelserna ska ges den information och tillställas de handlingar som de begär. Karaktären och omfattningen av den fortlöpande informationen ska fastställas efter samråd med ägarbolagens styrelser.

Kommunerna kommer årligen bjuda in bolaget till ägardialog.

Bolaget verksamhet

Av bolagsordningen framgår närmare vilken verksamhet som bolaget ska driva och ändamålet med bolagets verksamhet. Härutöver ska bolaget:

- Medverka i kommunernas samhällsplanering och samhällsutveckling.
- För de båda ägarkommunerna tillgängliggöra inom bolaget befintlig specialistkompetens för konsultativ uppdragsverksamhet.
- Delta i kommunernas krisorganisation på det sätt som kommunerna beskrivit i beslutad krisledningsplan.
- Drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet med verksamheten.
- Verka för ständig förbättring genom utvecklande av arbetssätt och metoder för verksamhetsutveckling och effektivisering.
- Följa de av kommunfullmäktige utfärdade styrdokument. För det fall det finns motstridiga styrdokument från de båda kommunerna som gör att bolaget inte kan agera med stöd i dokumenten från båda kommunerna ska bolaget ge kommunerna meddelande om detta. Kommunerna ska efter samråd med varandra ge bolaget besked om vilket styrdokument som bolaget ska följa.

Bolagets ekonomiska mål

Bolaget ska bedrivas utifrån affärsmässiga marknadsmässiga villkor för att minska kommunernas risktagande som ägare. Genom ett ständigt förbättrings- och effektiviseringsarbete, en avvägd investeringspolitik samt marknadsmässig prissättning skapa möjligheter för ägarbolagen att leverera en långsiktig avkastning.

Bolagets energipolitiska mål

Bolaget ska i sin verksamhet och i förhållande till sina kunder främjar långsiktig och miljömässig hållbarhet samt ekonomisk och teknisk rationalitet.

Bolaget ska bedriva en miljömässig hållbar energiproduktion och energianvändning.

Bolagets miljöpolitiska mål

Bolaget ska i sin verksamhet sträva efter att minska negativ miljöpåverkan, förebygga föroreningar och minska riskerna för miljörelaterad olycka och ohälsa.

Miljöaspekterna ska beaktas såväl vid investeringar och reinvesteringar, som vid driften av verksamheten, allt i syfte att bidra till målet om en hållbar samhällsutveckling.

Uppsiktsplikt

Godkännande från kommunfullmäktige i de båda ägarkommunerna ska inhämtas innan beslut fattas i ärenden som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Godkännande ska exempelvis inhämtas i följande ärendetyper:

- Vid bildande eller förvärv av dotterbolag
- Vid planering av väsentlig ny eller ändrad inriktning av verksamhet
- Vid ingående av avtal/överenskommelse, vilka är av strategisk eller principiell betydelse för kommunerna
- Vid beslut om att avyttra del av bolagets verksamhet
- Vid beslut om att genomföra större investeringar

Skulle olika meningar uppkomma i bolaget om ett ärende är av sådant slag att den ska underställas fullmäktige i de båda kommunerna, ska samråd ske med kommunstyrelsen i respektive kommun.

Tillhandahållande av dokument och information

Budget, handlingsprogram och övrig rapportering ska på begäran lämnas till kommunstyrelserna.

Bolaget ska hålla ägarna väl informerade om sin verksamhet. Det åligger bolaget att till ägarna snarast översända:

- Protokoll från bolagsstämma
- Bolagets årsredovisning
- Bolagets revisionsberättelse
- Bolagets granskningsrapport
- Bolagsstyrningsrapport

Skyldighet att närvara vid fullmäktigesammanträde

Styrelsens ordförande, verkställande direktör eller annan som bolaget utser ska, om kommunerna så begär, närvara vid kommunfullmäktigesammanträde eller kommunstyrelsesammanträde.

Upphandlingar

Bolaget ska i möjligaste mån medverka i samordning med kommunernas upphandlingar.

Bolaget ska tillämpa de etiska och övriga regler som kommunerna tillämpar vid upphandling.

Styrelsens arbete

Bolagets styrelse ska i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen i detta avseende stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivs och utvecklas mot bakgrund av ägarnas syfte med detsamma samt i förhållande till direktiven och övrigt uppställda mål.

Bolagsstämma

Utöver vad som stadgas i aktiebolagslagen ska stämma vara öppen för allmänheten.

Specifika ägardirektiv

Ekonomi

Bolaget ska arbeta för att den besparingspotential som beskrivs i rapport av 2012-11-13 uppnås inom angiven tid. Hemtagningseffekt:

<u>År</u>	<u>Eskilstunas andel</u>	<u>Strängnäs andel</u>	<u>(total)</u>
2017	43 mkr	22 mkr	(65 mkr)